

UZASADNIENIE

Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania M. G. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. reprezentowanego przez Marszałka Województwa (...) kwoty 5699 zł tytułem niewypłaconych mu świadczeń ze stosunku pracy w postaci wynagrodzenia za marzec 2015r. (698 zł), za kwiecień 2015r. (1750 zł), za maj 2015r. (1750 zł) oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop (1501 zł), które to należności zostały zasądzone na jego rzecz od pracodawcy nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 11 lutego 2016r. przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie sygn. akt IX Np. 10/16 , a których pokrycia odmówił pozwany po bezskutecznej egzekucji. (k. 3 – 5, 16, 27, 49)

Pozwany Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez Marszałka Województwa (...) wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz ewentualnych kosztów postępowania, z wyłączeniem kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany wskazał, iż w przypadku powoda zostały przekroczone terminy warunkujące zaspokojenie świadczeń pracowniczych w sytuacji niewypłacalności pracodawcy. Momentem faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę był bowiem 26 kwietnia 2016r., a zatem za datę niewypłacalności przyjąć należy 26 czerwca 2016r. (k. 31 - 33) .

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

M. G. był zatrudniony w okresie 12 września 2014r. – 30 maja 2015r. w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. (zwanej dalej pracodawcą) na stanowisku ślusarza, monter na podstawie umowy o pracę na czas określony (zawartej do 30 września 2017r.) w wymiarze całego etatu. Stosunek pracy został rozwiązany na skutek wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę w związku z likwidacją stanowiska pracy. Wynagrodzenie powoda określono w umowie na 1700 zł. Od 1 stycznia 2015r. odpowiadało ono jednak kwocie 1750 zł (wynagrodzeniu minimalnemu).

niesporne, a nadto świadectwo pracy k. 9 – 11, umowa o pracę – k. 12, indywidualne listy płac – k. 22, 23

W dniu 7 stycznia 2015r. powód wystąpił do tutejszego sądu z pozwem przeciwko pracodawcy o zasądzenie kwoty 5699 zł, w tym 698 zł tytułem wynagrodzenia za marzec 2015r., 1750 zł tytułem wynagrodzenia za kwiecień 2015r., 1750 zł tytułem wynagrodzenia za maj 2015r. oraz 1501 zł tytułem ekwiwalentu za urlop, odpowiednio z odsetkami ustawowymi od 1 kwietnia 2015r., 1 maja 2015r., 1 czerwca 2015r. i 1 czerwca 2015r. W piśmie nie wskazał za ile dni niewykorzystanego urlopu dochodzi ekwiwalentu, z załączonej do pozwu listy płac za maj 2015r. wynikało jednak, że dochodzona kwota stanowi ekwiwalent za 18 dni urlopu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 11 lutego 2016r. sygn. akt IX Np 10/16 Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie nakazał (...) spółce z o.o. w S., aby w terminie 14 dni od doręczenia nakazu zapłaciła powodowi należności dochodzone pozwem. Nakaz ten uprawomocnił się z dniem 28 maja 2016r.

niesporne, a nadto dokumenty w aktach IX Np 10/16 tutejszego sądu – pozew – k. 2 – 3, lista płac – k. 7, nakaz zapłaty – k. 9, zarządzenie – k. 33

Należności objęte nakazem zapłaty nie zostały przez pracodawcę zaspokojone. Ich egzekucja okazała się bezskuteczna.

niesporne, nadto postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie – k. 7,

Wnioskiem złożonym w dniu 7 maja 2018r. M. G. wystąpił do pozwanego Funduszu o wypłatę niezaspokojonych przez pracodawcę świadczeń pracowniczych w postaci: wynagrodzenia za marzec 2015r. w kwocie 698 zł, wynagrodzenia za kwiecień 2015r. w kwocie 1750 zł, wynagrodzenia za maj 2015r. w kwocie 1750 zł oraz ekwiwalentu za urlop w wysokości 1501 zł.

Niesporne, a nadto wniosek indywidualny w aktach postępowania przed Funduszem stanowiących załącznik do akt sprawy

W dniu 15 maja 2018r. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych odmówił M. G. wypłaty świadczeń stwierdzając, że nie zostały dochowane terminy z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. W decyzji wskazano, iż ustanie stosunku pracy powoda nastąpiło w dniu 30 maja 2015r., a niewypłacalność pozwanego w dniu 26 czerwca 2016r. z powodu faktycznego zaprzestania działalności.

Niesporne, a nadto odmowa z dnia 15 maja 2018r. w aktach postępowania przed Funduszem oraz na k. 6

M. G. nie był pierwszym pracownikiem (...) spółki z o.o. w S., który wystąpił do pozwanego Funduszu o zaspokojenie należności ze stosunku pracy.

Fundusz rozpoznawał m.in. wniosek E. Ł. (1) z dnia 23 stycznia 2018r. i w postępowaniu zainicjowanym tym wniosek podejmował działania mające na celu ustalenie daty niewypłacalności będącej pracodawcą spółki. Objęły one m.in. zwrócenie się o informację do Państwowej Inspekcji Pracy, Wydziału Gospodarczego tutejszego sądu, II Urzędu Skarbowego w S. i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S..

Ten ostatni podmiot pismem z dnia 20 lutego 2018r. wskazał Funduszowi m.in. iż:

- (...) spółka z o.o. w S. zobligowana była do płacenia składek na ubezpieczenie społeczne i FGŚP zgodnie ze złożonymi ZUS DRA za okres do sierpnia 2015r.

- ostatnia wpłata nastąpiła w dniu 9 lutego 2015r.,

- płatnik wyrejestrował ostatniego pracownika w dniu 26 kwietnia 2016r. ,

Na podstawie zgromadzonych informacji sporządzona została na potrzeby Funduszu opinia prawna, w której wskazano na celowość przyjęcia za moment faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę wnioskodawczyni 26 kwietnia 2016r. tj złożenia przez pracodawcę w ZUS dokumentu wyrejestrowującego ostatniego pracownika.

Niesporne, a nadto dokumenty w aktach postępowania przed Funduszem zainicjowanego wnioskiem E. Ł. – k. 46

Spółka (...) nie tylko zaprzestała w I połowie 2015r. wypłacania pracownikom świadczeń ze stosunku pracy, ale i regulowania należności wobec kontrahentów. Na prowadzonej przez spółkę w tamtym okresie budowie w S. pracę wykonywali podwykonawcy.

Na początku czerwca 2016r. Państwowa Inspekcja Pracy podjęła próbę kontroli u pracodawcy powoda. Próba ta okazała się nieudana wobec stwierdzenia, że pod adresem z KRS i adresem wskazywanym przez pracownika zgłaszającego skargę spółka działalności nie prowadzi.

Ostatnie informacje PIT - 11 spółka (...) złożyła za 2015r.

W dniu 26 lipca 2017r. spółka złożyła deklarację VAT - 7 za czerwiec 2017r. deklarującej takie same kwoty nadwyżki z poprzedniej deklaracji do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy. Dokumentu pomimo wezwań urzędu skarbowego nie skorygowano.

dowód: przesłuchanie powoda (zapis skrócony – k. 49 - 50 w zw. z k. 17), informacja PIP, informacja naczelnika II Urzędu Skarbowego w S. - obie w aktach postępowania przed Funduszem zainicjowanego wnioskiem E. Ł. – k. 46

Pracodawca powoda zgłaszał do ubezpieczeń społecznych w czerwcu 2015r. 2 ubezpieczonych, w lipcu 2015r. 3 ubezpieczonych, w sierpniu 2015r. 3 ubezpieczonych.

Ostatnim złożonym przez spółkę (...) do ZUS dokumentem było datowane na 30 września 2015r. i w tej dacie przesłane wyrejestrowanie z ubezpieczeń od dnia 12 stycznia 2015r. pracownika A. H. (...).

(...) Oddział w S. sporządził za płatnika:

- w dniu 26 kwietnia 2016r. wyrejestrowanie z ubezpieczeń od dnia 2 grudnia 2015r. pracownika P. K. (...),

- w dniu 21 stycznia 2016r. wyrejestrowanie od dnia 1 września 2015r. płatnika składek (...) z kodem przyczyny wyrejestrowania 600.

dowód: informacja ZUS – k.54, 60, dokumenty wyrejestrowania (...) k. 61, 62, (...) k. 63

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, ustalony przez sąd na podstawie zgromadzonych dokumentów, których rzetelność i autentyczność nie były kwestionowane i nie nasuwały wątpliwości oraz korespondujących z nimi spójnych zeznań powoda (które niewiele wnosily do sprawy w zakresie daty zaprzestania działalności przez spółkę (...)), pozostawał w istocie poza sporem.

Na tle dokonanych ustaleń powództwo uznać należało za uzasadnione. Odmienna aniżeli prezentowana przez pozwanego Fundusz ocena sądu co do spełnienia przez powoda przesłanek warunkujących wypłatę niezaspokojonych należności pracowniczych warunkowana jest li tylko uzyskaniem od ZUS uzupełniających informacji w zakresie składanej za spółkę (...) dokumentacji zgłoszeniowej (wyrejestrowań z ubezpieczeń) mających wpływ na ustalenie daty zaprzestania działalności.

Kwestię zasad, zakresu i trybu ochrony roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia z powodu niewypłacalności pracodawcy reguluje ustawa z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t.j. Dz. U. 2018.1433 z późn. zm.), określana dalej mianem ustawy.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy zaspokojeniu z Funduszu podlegają niezaspokojone roszczenia pracownicze w razie niewypłacalności pracodawcy. Do roszczeń tych należy w myśl art. 12 ust. 2 pkt 1 oraz pkt 2 lit. e ustawy wynagrodzenie za pracę i ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy przysługujący za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy i za rok bezpośrednio go poprzedzający.

Niewypłacalność pracodawcy definiują art. 3 – 6 i 8 ustawy wiążąc ją (w dużym skrócie) z określonymi zdarzeniami w postępowaniu upadłościowym i restrukturyzacyjnym (i postępowaniach podobnych).

Do 4 września 2017r. ustawa przewidywała jednak jeszcze w art. 8a ust. 1 niewypłacalność pracodawcy w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności trwającego dłużej niż 2 miesiące. W takiej sytuacji za datę wystąpienia niewypłacalności przyjmowało się upływ wskazanego dwumiesięcznego terminu (art. 8a ust. 2 ustawy).

Art. 8a ustawy został uchylony z dniem 5 września 2017r. ustawą z dnia 20 lipca 2017r. o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2017.1557), zwanej dalej ustawą zmieniającą. W myśl art. 3 ustawy zmieniającej w przypadku zaistnienia przed dniem jej wejścia w życie niewypłacalności pracodawcy, o jakiej była mowa w art. 8a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

W niniejszej sprawie zatem niewypłacalność pracodawcy oceniać należało na gruncie art. 8a ustawy w brzmieniu obowiązującym przed uchyceniem. Tak też uczynił Fundusz.

Za datę zaprzestania działalności przez spółkę (...) pozwany przyjął dzień 26 kwietnia 2016r. Taką datę jako dzień wyrejestrowania ostatniego pracownika wskazał Funduszowi (...) Oddział w S.. Bazując na doświadczeniu

nabytym przy rozpoznawaniu spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd uznał informację ZUS za wymagającą doprecyzowania. 26 kwietnia 2016r. stanowić mógł bowiem zarówno dzień złożenia przez płatnika składek dokumentu o wyrejestrowaniu pracownika z ubezpieczeń jak i dzień, od którego pracownik został wyrejestrowany. Z tego względu sąd zwrócił się do ZUS o nadesłanie wskazanego wyrejestrowania (wydruku z systemu). Analiza nadesłanego przez ZUS dokumentu prowadziła do stwierdzenia, iż został on sporządzony w dniu 26 kwietnia 2016r., ale obejmował wyrejestrowanie pracownika z ubezpieczeń od 2 grudnia 2015r., co, przy podzieleniu stanowiska Funduszu zrównującego wyrejestrowanie ostatniego pracownika z dniem zaprzestania działalności, nakazywało uznanie za ten ostatni dzień 2 grudnia 2015r. To z tą datą bowiem spółka zaprzestała zatrudniania, a dokument wypełniony 26 kwietnia 2016r. tylko tę okoliczność potwierdzał. Sporządzenie dokumentu w okresie późniejszym nie może wskazywać na kontynuowanie działalności, jako że z informacji ZUS złożonej w sprawie wynika sporządzenie wspomnianego wyrejestrowania przez ten organ (a nie płatnika). Możliwość sporządzenia z urzędu takiego wyrejestrowania przez ZUS dopuszcza art. 48 b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.2019.300)

Wskazany dokument nie był jedynym sporządzonym przez ZUS. Organ ten dokonał także wyrejestrowania od dnia 1 września 2015r. płatnika składek. Kod wyrejestrowania 600 odpowiada . Dane z obu dokumentów, o jakich mowa pozostają niespójne, płatnik składek został bowiem wyrejestrowany przez (...) Oddział w S. z datą wcześniejszą niż ostatnia zgłoszona przez niego do ubezpieczeń osoba, niemniej jednak sporządzone dokumenty wskazują na niekontynuowanie działalności przez spółkę (...) już w 2015. Z żadnej z pozyskanych przez Fundusz informacji nie wynikają okoliczności mogące świadczyć o aktywności spółki na rynku w okresie późniejszym, stąd odwoływanie się przez pozwanego do wyrejestrowania z ubezpieczeń uznać co do zasady należy za trafne. Jedynie nieprecyzyjna odpowiedź organu rentowego doprowadziła do ustalenia daty niewypłacalności w sposób błędny. Niezależnie od tego, którą z dat wyrejestrowania – ostatniego pracownika czy płatnika składek - przyjąć, to data niewypłacalności pracodawcy przypadająca dwa miesiące później mieści się w okresie pozwalającym na uzyskanie przez powoda świadczeń z Funduszu.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych pokrywa należności pracownicze z tytułu wynagrodzenia za pracę z ograniczeniem wysokości wynagrodzenia za jeden miesiąc do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia jego ogłoszenia przez Prezesa GUS w „Monitorze Polskim” (art. 14 ust. 1 ustawy). Roszczenie z tytułu wynagrodzenia podlega zaspokojeniu za okres nie dłuższy niż 3 miesiące poprzedzające datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy albo za okres nie dłuższy niż 3 miesiące poprzedzające ustanie stosunku pracy, jeżeli ustanie stosunku pracy przypada w czasie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy (art. 12 ust. 3 ustawy).

Rozwiązanie stosunku pracy z powodem nastąpiło w dniu 30 maja 2015r. Warunkiem zatem uzyskania przez niego z Funduszu należności z tytułu wynagrodzenia za okres marzec – maj 2015r. jest wystąpienie niewypłacalności pracodawcy do 28 lutego 2016r. (art. 112 k.c.). Przyjmując za Funduszem, iż dniem niewypłacalności jest dzień przypadający po upływie 2 miesięcy od wyrejestrowania ostatniego pracownika przyjąć trzeba jako tę datę 2 lutego 2016r. , gdyby zaś odwoływać się do upływu 2 miesięcy od wyrejestrowania płatnika składek to 1 listopada 2015r. W każdym wypadku niewypłacalność przypada przed 28 lutego 2016r.

Tym samym powodowi winno być wypłacone przez Fundusz wynagrodzenie za marzec – maj 2015r. objęte złożonym przez niego nakazem zapłaty.

Zostały też spełnione warunki wypłaty powodowi przez Fundusz ekwiwalentu za urlop, acz nie w pełnej kwocie ujętej w nakazie zapłaty.

Ekwiwalent ten zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisów ustawy przysługuje za rok rozwiązania stosunku pracy i rok poprzedzający. Jak już jednak wskazano w przypadku niewypłacalności pracodawcy ustalonej na podstawie art. 8a ustawy obecnie już wykreślonego znajdują zastosowanie przepisy dotychczasowe. Przed dniem wejścia w życie ustawy

zmieniającej art. 12 ust. 2 pkt 2 litera e przewidywał pokrycie wyłącznie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy.

Roszczenie z tytułu ekwiwalentu podlegało zaspokojeniu, jeżeli ustanie stosunku pracy nastąpiło w okresie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy. Warunek ten, jak już wskazano, został spełniony w niniejszej sprawie.

Z nakazu zapłaty nie wynikało, za ile dni ekwiwalent zasądzono, zaś z pozwu inicjującego postępowanie upominawcze, za ile dni powód go dochodził. Niemniej jednak załączona do pozwu dokumentacja wskazywała, że chodzi o ekwiwalent za 18 dni. Za rok 2015 powodowi przysługiwało zgodnie z art. k.p. tylko 11 dni urlopu (26 dni: 12 miesięcy x 5 miesięcy po zaokrągleniu do pełnego miesiąca). Kwota ekwiwalentu objęta nakazem 1501 zł podzielona na 18 dni daje kwotę 83, 39 zł. Taką stawkę ekwiwalentu za 1 dzień należało przemnożyć przez 11 dni, co dało 917, 29 zł. Tylko taką część objętego nakazem ekwiwalentu za urlop jako przysługującego za rok 2015 zobligowany jest wypłacić powodowi pozwany Fundusz.

Co do pozostałej części ekwiwalentu powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Marginalnie można tylko zauważyć z uwagi na podnoszenie przez Fundusz w innych sprawach kwestii jego niezwiązania orzeczeniami wydanymi w sprawach z powództwa pracownika przeciwko pracodawcy a zasądzającymi należności ze stosunku pracy, iż związanie takie występuje. Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. prawomocne orzeczenie wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał lecz również inne sądy, organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach przewidzianych w ustawie także inne osoby. Pozwany Fundusz jest państwowym funduszem celowym pozostającym w dyspozycji organu administracji publicznej – ministra właściwego do spraw prawa pracy. Fundusz zaspakaja roszczenia pracownicze, zasądzający wyrok sądu w sprawie pracowniczej (odpowiednio nakaz zapłaty) przesądza zaś o prawie pracownika do danego świadczenia.

Mając na uwadze wszystko powyższe orzeczono jak w wyroku.